

ZARZĄDZENIE NR 34/2023/Z
DYREKTORA GENERALNEGO
KRAJOWEGO OŚRODKA WSPARCIA ROLNICTWA
z dnia 21 kwietnia 2023 r.

w sprawie zasad udzielania pożyczek pomocowych dla rolników indywidualnych w rozumieniu ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Linia POM2023)

Na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 430) w związku z art. 24 ust. 11 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2329), zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Ustala się zasady udzielania przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (zwany dalej „KOWR”) pożyczek pomocowych dla rolników indywidualnych, w rozumieniu ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U.z 2022 r. poz. 2569 ze zm.) (Linia POM2023), stanowiące załącznik do niniejszego Zarządzenia.
2. Pożyczki pomocowe udzielane są ze środków finansowych uzyskanych z gospodarowania mieniem Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

§ 2

Za realizację Zarządzenia odpowiadają w zakresie powierzonych obowiązków Dyrektorzy Oddziałów Terenowych KOWR.

§ 3

Nadzór merytoryczny nad realizacją Zarządzenia sprawuje Główny Księgowy KOWR.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie w dniu 24 kwietnia 2023 r.

DYREKTOR GENERALNY
KRAJOWEGO OŚRODKA
WSPARCIA ROLNICTWA

Waldemar Humięcki
(podpisano elektronicznie)

**Zasady udzielania pożyczek pomocowych
dla rolników indywidualnych w rozumieniu ustawy
z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego
(Linia POM2023)**

§ 1

Przepisy ogólne

1. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa może udzielać pożyczek na podstawie art. 24 ust. 11 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2329) w ramach środków określanych corocznie w planie finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa z zachowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz niniejszych Zasad udzielania pożyczek pomocowych dla rolników indywidualnych, w rozumieniu ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Linia POM2023).
2. Przez użyte w Zasadach określenia należy rozumieć:
  - 1) KOWR/Pożyczkodawca – Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa;
  - 2) Zasób – Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa;
  - 3) Zasady – niniejsze Zasady udzielania pożyczek pomocowych dla rolników indywidualnych w rozumieniu ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Linia POM2023);
  - 4) Rolnik indywidualny/Wnioskodawca/Pożyczkobiorca – rolnik indywidualny w rozumieniu ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2569 ze zm.), tj. osoba fizyczna będąca właścicielem, użytkownikiem wieczystym, samoistnym posiadaczem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych nie przekracza 300 ha, posiadającą kwalifikacje rolnicze oraz co najmniej od 5 lat zamieszkała w gminie, na obszarze której jest położona jedna z nieruchomości rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego i prowadząca przez ten okres osobiście to gospodarstwo;
  - 5) Gospodarstwo – gospodarstwo rodzinne w rozumieniu ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2569 ze zm.), tj. prowadzone przez rolnika indywidualnego gospodarstwo rolne, w którym łączna powierzchnia użytków rolnych nie jest większa niż 300 ha;
  - 6) Wniosek – wniosek o udzielenie pożyczki pomocowej;
  - 7) Pożyczka – środki pieniężne będące przedmiotem zawartej umowy pożyczki pomocowej;
  - 8) Zdolność do spłaty pożyczki – zdolność finansowa do spłaty rat udzielonej pożyczki pomocowej w wysokościach i terminach określonych w harmonogramie spłat;
  - 9) Harmonogram spłat – zestawienie rat pożyczki pomocowej wraz z wymaganymi terminami ich zapłaty, stanowiący załącznik do umowy pożyczki;
  - 10) Stopa bazowa – stopa oprocentowania okresowo ustalana przez Komisję Europejską na podstawie obiektywnych kryteriów, publikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej;
  - 11) Umowa pożyczki – umowa zawarta pomiędzy pożyczkodawcą i pożyczkobiorcą, zgodnie z którą pożyczkodawca zobowiązuje się do przeniesienia na własność pożyczkobiorcy uzgodnionej kwoty pieniężnej w określonym czasie, a pożyczkobiorca zobowiązuje się do jej zwrotu na zasadach i w terminach wskazanych w umowie.

3. KOWR może udzielać pożyczek pomocowych celem wsparcia rozwoju obszarów wiejskich poprzez przeciwdziałanie negatywnym skutkom wystąpienia nadzwyczajnych zjawisk gospodarczych lub losowych, mających wpływ na pogorszenie sytuacji płatniczej rolników indywidualnych w stopniu uniemożliwiającym prawidłowe prowadzenie produkcji rolniczej w gospodarstwie, których nie można było przewidzieć w ramach racjonalnie prowadzonej działalności rolniczej.
4. Do nadzwyczajnych zjawisk gospodarczych lub losowych, o których mowa w ust. 3, zalicza się:
  - 1) gwałtowne załamanie rynku zbytu,
  - 2) gwałtowny spadek cen produktów wytwarzanych w gospodarstwie,
  - 3) gwałtowny wzrost cen środków produkcji,
  - 4) wystąpienie chorób zakaźnych zwierząt lub roślin,
  - 5) wystąpienie strat w produkcji roślinnej z przyczyn niezależnych od wnioskodawcy,
  - 6) trudności w prowadzeniu działalności rolniczej wynikające z bezpośrednich lub pośrednich skutków sytuacji gospodarczej związanej z rosyjską agresją wobec Ukrainy.

§ 2

Cel pożyczki

1. W ramach pożyczki finansowane mogą być nieopłacone na dzień złożenia wniosku o pożyczkę wydatki związane z prawidłowym utrzymaniem bieżącej działalności gospodarstwa i jego płynności finansowej, w szczególności:
  - 1) zakup nawozów, środków ochrony roślin i materiału siewnego,
  - 2) zakup pasz do produkcji zwierzęcej,
  - 3) wydatki niezbędne do zapewnienia ciągłości działania gospodarstwa,
  - 4) spłata bieżących rat kredytów obrotowych lub inwestycyjnych,
  - 5) spłata bieżących rat leasingu,
  - 6) spłata bieżących zobowiązań publiczno-prawnych,
  - 7) odbudowanie produkcji po wystąpieniu chorób zakaźnych zwierząt lub roślin.
2. Z pożyczek pomocowych nie mogą być spłacane:
  - 1) zobowiązania wobec KOWR,
  - 2) zobowiązania handlowe, kredytowe oraz publiczno-prawne, których termin płatności upłynął przed dniem złożenia wniosku o pożyczkę,
  - 3) zobowiązania nie związane z prowadzeniem działalności rolniczej,
  - 4) zobowiązania z tytułu realizacji przedsięwzięć finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Obszarów Wiejskich.

§ 3

Podmioty uprawnione do ubiegania się o pożyczkę

1. O pożyczkę mogą ubiegać się rolnicy indywidualni prowadzący gospodarstwa rodzinne, którzy wykażą, że w konsekwencji wystąpienia nadzwyczajnych zjawisk gospodarczych, o których mowa w § 1 ust. 4, w istotny sposób wystąpiły chwilowo lub w najbliższym czasie mogą wystąpić w gospodarstwie problemy z płynnością finansową.
2. Pożyczka nie może być udzielona wnioskodawcy:
  - 1) wobec którego toczy się postępowanie egzekucyjne,
  - 2) który znajduje się w upadłości,
  - 3) który spełnia kryteria objęcia postępowaniem upadłościowym w rozumieniu ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520 ze zm.),
  - 4) wobec którego toczy się postępowanie restrukturyzacyjne na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2309),
  - 5) który posiada zaległości z tytułu zobowiązań publiczno-prawnych,
  - 6) który posiada zaległości w płatnościach na rzecz KOWR,
  - 7) który posiada czynną umowę pożyczki, zawartą z KOWR.

§ 4

Warunki pożyczki

1. KOWR udziela pożyczek do wysokości określonej w planie finansowym Zasobu.
2. Kwota pożyczki wynosi maksymalnie 300.000,00 zł.
3. Pożyczka przyznawana jest w odniesieniu do kwoty brutto wydatków, o których mowa w § 2 ust. 1, bez względu na fakt czy pożyczkobiorca ma prawną możliwość odzyskania naliczonego podatku VAT.
4. Pożyczka udzielana jest wyłącznie w złotych polskich.
5. Pożyczka może zostać udzielona maksymalnie na okres 5 lat.
6. Pożyczka spłacana jest w ratach kwartalnych, półrocznych lub rocznych.
7. Szczegółowe warunki udzielenia pożyczki określa umowa pożyczki.
8. Warunkiem otrzymania pożyczki jest dokonanie przez KOWR pozytywnej oceny sytuacji finansowo-ekonomicznej wnioskodawcy, wskazującej na zdolność do spłaty pożyczki w proponowanym okresie spłaty oraz ustanowienie przez wnioskodawcę zabezpieczeń jej spłaty.

§ 5

Koszty pożyczki

1. Z tytułu udzielonej pożyczki KOWR nie pobiera opłaty prowizyjnej.
2. Pożyczka jest nieoprocentowana w ramach niewykorzystanego limitu pomocy *de minimis* w rolnictwie i jest udzielana zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, ze zm.) oraz zgodnie z przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.
3. KOWR ustala na dzień zawarcia umowy pożyczki wartość pomocy zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 461), która nie może przekroczyć równowartości 20.000 EUR w okresie 3 lat, tj. w bieżącym roku podatkowym i w ciągu poprzedzających go 2 lat podatkowych, z uwzględnieniem kwot pomocy *de minimis* w rolnictwie otrzymanych dotychczas przez wnioskodawcę z innych tytułów.
4. Udzielona jednemu podmiotowi w okresie trzech lat, tj. w bieżącym roku podatkowym i w ciągu poprzedzających go 2 lat podatkowych, łączna wysokość:
  - 1) pomocy *de minimis* w rolnictwie i pomocy *de minimis* w rybołówstwie nie może przekroczyć równowartości 30.000 EUR,
  - 2) pomocy *de minimis*, pomocy *de minimis* w rolnictwie i pomocy *de minimis* w rybołówstwie nie może przekroczyć równowartości 200.000 EUR.
5. KOWR podwyższa stopę oprocentowania pożyczki, o której mowa w ust. 2, gdy wysokość pomocy powoduje przekroczenie limitów określonych w ust. 3 i 4, nie więcej niż o stopę oprocentowania, określoną zgodnie z ust. 8.
6. Kwotę należnego KOWR oprocentowania wraz z terminami jego spłaty określa harmonogram spłaty.
7. W przypadku wykorzystania limitów pomocy *de minimis* dla jednego podmiotu, o których mowa w ust. 3 i 4, lub w przypadku wykorzystania krajowego limitu skumulowanej pomocy *de minimis* w rolnictwie, pożyczka może być udzielana na warunkach rynkowych z zastosowaniem oprocentowania w wysokości ustalonej zgodnie z ust. 8.
8. Oprocentowanie jest zmienne i stanowi w stosunku rocznym równowartość stopy bazowej powiększonej o co najmniej 1 punkt procentowy w zależności od kategorii ratingu oraz poziomu

zabezpieczeń, o których mowa w Komunikacie Komisji w sprawie zmiany metod ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. U. C 14 z 19.1.2008, str. 6).

9. Pożyczka podlega obowiązkowi podatkowemu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 170 ze zm.). Obowiązek podatkowy ciąży na pożyczkobiorcy.

§ 6

Procedura ubiegania się o pożyczkę

1. Pożyczka pomocowa udzielana jest na kompletny (wraz ze wszystkimi wymaganymi załącznikami) i prawidłowo wypełniony wniosek rolnika indywidualnego, o którym mowa w § 3 ust. 1, złożony we właściwym miejscowo, ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy, Oddziale Terenowym KOWR.
2. Formularz wniosku o pożyczkę, który stanowi załącznik nr 1 do Zasad, dostępny jest w siedzibach Oddziałów Terenowych KOWR i Centrali KOWR oraz na stronie internetowej www.gov.pl/kowr.
3. Do wniosku należy załączyć:
  - 1) informację o wnioskodawcy, wg wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do Zasad,
  - 2) informację banku prowadzącego rachunek o wysokości obrotów na rachunku za okres ostatnich 12 miesięcy,
  - 3) kopię złożonej deklaracji podatkowej za ostatnie dwa lata – w przypadku, gdy pożyczkobiorca obowiązany jest do rozliczania podatku dochodowego od osób fizycznych,
  - 4) informację banku kredytującego/institucji finansowej/leasingodawcy o wysokości zobowiązań z tytułu kredytów/pożyczek/umów leasingów oraz terminowości ich spłat,
  - 5) zaświadczenia o niezaleganiu z zobowiązaniami publiczno-prawnymi,
  - 6) wszystkie zaświadczenia o pomocy *de minimis* i/lub pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie wnioskodawca otrzymał w roku, w którym ubiega się o pożyczkę oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych, albo oświadczenie wnioskodawcy o wielkości otrzymanej pomocy *de minimis* i/lub pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie, według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do Zasad, albo oświadczenie wnioskodawcy o nieotrzymaniu pomocy *de minimis* i/lub pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie, według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do Zasad,
  - 7) wypełniony „Formularz informacji przedstawianych przez wnioskodawcę”, stanowiący załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie informacji składanych przez podmioty ubiegające się o pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. z 2010 r. poz. 810), którego wzór stanowi załącznik nr 5 do Zasad,
  - 8) zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt stały w gminie, na obszarze której jest położona jedna z nieruchomości rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, przez okres co najmniej 5 lat,
  - 9) upoważnienie do dokonania przez KOWR oceny wiarygodności płatniczej i oceny ryzyka kredytowego, według wzoru stanowiącego załącznik nr 6 do Zasad (ważne 60 dni od daty wystawienia),
  - 10) wskazanie proponowanych we wniosku zabezpieczeń spłaty pożyczki lub przedłożenie dokumentów dotyczących ww. zabezpieczeń.
4. Dokumenty składane przez wnioskodawcę jako załączniki do wniosku, wystawione przez urzędy lub inne instytucje, powinny być aktualne, opatrzone datą wydania, nie wcześniejszą niż 3 miesiące przed datą złożenia wniosku.
5. Kompletny wniosek wraz z wymaganymi załącznikami stanowi podstawę do oceny wniosku i podjęcia przez KOWR decyzji w sprawie przyznania lub odmowy przyznania pożyczki.

§ 7

Procedura oceny wniosku

1. Wniosek podlega analizie pod względem:
  - 1) kompletności,
  - 2) oceny formalno-prawnej złożonych dokumentów, w tym sprawdzenia wiarygodności przedstawionych przez wnioskodawcę informacji w zewnętrznych bazach danych,
  - 3) oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej wnioskodawcy,
  - 4) oceny wykorzystania przez wnioskodawcę limitu pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie,
  - 5) oceny możliwości spłaty pożyczki przez wnioskodawcę, przy uwzględnieniu dochodów z prowadzonej działalności rolniczej,
  - 6) oceny zdolności wnioskodawcy do efektywnego wykorzystania pożyczki i wpływu jaki będzie miała pożyczka na funkcjonowanie gospodarstwa wnioskodawcy,
  - 7) oceny proponowanych przez Wnioskodawcę zabezpieczeń spłaty pożyczki.
2. W przypadku stwierdzenia uchybień formalnych lub innych wad wniosku, KOWR wzywa wnioskodawcę do ich usunięcia w terminie określonym w wezwaniu, nie krótszym jednak niż 14 dni.
3. KOWR na każdym etapie rozpatrywania wniosku może zwrócić się do wnioskodawcy o dostarczenie dodatkowych informacji i/lub dokumentów dotyczących jego sytuacji prawnej, finansowej i ekonomicznej, w terminie wskazanym przez KOWR, nie krótszym jednak niż 14 dni.
4. W ramach oceny wniosku, oraz weryfikacji przedłożonej dokumentacji, może zostać przeprowadzona wizytacja w gospodarstwie wnioskodawcy.
5. W celu usprawnienia procesu rozpatrywania wniosków przewiduje się możliwość kontaktu KOWR z wnioskodawcą, w formie elektronicznej (za pośrednictwem poczty elektronicznej). W takim przypadku korespondencja do wnioskodawcy przekazywana będzie na adres e-mail, wskazany we wniosku o pożyczkę.
6. Wniosek nieuzupełniony w terminie pozostawiany jest bez rozpatrzenia, a cała dokumentacja zwracana jest wnioskodawcy.
7. KOWR podejmuje decyzję w przedmiocie udzielenia lub odmowy udzielenia pożyczki w terminie do 14 dni, licząc od dnia złożenia kompletu dokumentów.
8. Decyzja o przyznaniu pożyczki wraz z wezwaniem do przedłożenia wymaganych, zgodnie z formą proponowanego zabezpieczenia, dokumentów (o ile nie zostały złożone na etapie składania wniosku) przesyłana jest do wnioskodawcy w formie pisemnej.
9. Decyzja o przyznaniu pożyczki jest ważna przez 60 dni.

§ 8

Zabezpieczenie spłaty pożyczki

1. Pożyczkobiorca zobowiązany jest do przedstawienia we wniosku propozycji zabezpieczenia spłaty pożyczki, podlegających ostatecznej akceptacji przez KOWR.
2. Pożyczkobiorca, celem zabezpieczenia spłaty pożyczki, składa obligatoryjnie:
  - 1) weksel własny *in blanco* wraz z deklaracją wekslową, w dniu zawarcia umowy pożyczki,
  - 2) oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.), najpóźniej w ciągu 7 dni od daty zawarcia umowy pożyczki.
3. Pożyczkobiorca zobowiązany jest do ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia spłaty w co najmniej jednej z poniższych form:

- 1) hipoteka na nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawcy (w przypadku nieruchomości zabudowanej wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej budynków i budowli), ustanowiona na pierwszym miejscu na rzecz KOWR,
  - 2) hipoteka na nieruchomości stanowiącej własność osoby trzeciej (w przypadku nieruchomości zabudowanej wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej budynków i budowli), ustanowiona na pierwszym miejscu na rzecz KOWR,
  - 3) przewłaszczenie zbywalnych rzeczy ruchomych,
  - 4) zastaw rejestrowy na środkach transportu drogowego wnioskodawcy lub osoby trzeciej,
  - 5) gwarancja bankowa,
  - 6) gwarancja ubezpieczeniowa,
  - 7) inne, dające rękojmię spłaty i uzgodnione z KOWR, zabezpieczenia przewidziane przez przepisy prawa.
4. Ustanowienie na pierwszym miejscu hipoteki na rzecz KOWR, o której w ust. 3 pkt 1 i 2, wymaga zawarcia aktu notarialnego z udziałem przedstawiciela KOWR jako strony czynności.
  5. Wartość ustanowionych zabezpieczeń winna stanowić co najmniej 150% kwoty głównej pożyczki.
  6. Koszty związane z ustanowieniem zabezpieczeń spłaty pożyczki ponosi pożyczkobiorca.
  7. Pożyczkobiorca zobowiązany jest do złożenia do KOWR wymaganych zgodnie z wybraną formą zabezpieczenia spłaty pożyczki dokumentów, w terminie 30 dni od daty otrzymania decyzji o jej przyznaniu, o ile nie zostały przedłożone do wniosku. Termin ten może być wydłużony na uzasadniony wniosek wnioskodawcy.
  8. Zestawienie wymaganych dokumentów w zależności od formy proponowanego zabezpieczenia stanowi załącznik nr 7 do Zasad.
  9. Zabezpieczenie spłaty pożyczki każdorazowo wskazywane jest w umowie pożyczki.

§ 9

Zawarcie umowy pożyczki

1. KOWR udziela pożyczki na podstawie zawartej z pożyczkobiorcą umowy pożyczki.
2. Zawarcie umowy pożyczki uwarunkowane jest pozytywną oceną dokumentów, dotyczących proponowanych zabezpieczeń, przekazanych przez wnioskodawcę zgodnie z § 8 ust. 7.
3. Umowa pożyczki, której integralną część stanowi harmonogram spłaty, zawierana jest w formie pisemnej, pod rygorem nieważności.
4. Umowa pożyczki sporządzana jest wg wzoru stanowiącego załącznik nr 8 do Zasad, z zastrzeżeniem konieczności odpowiedniego dostosowania przepisów umownych do indywidualnego stanu faktycznego i prawnego sprawy.

§ 10

Uruchomienie pożyczki

1. Wypłata pożyczki następuje po podpisaniu umowy pożyczki i ustanowieniu prawnych zabezpieczeń spłaty pożyczki.
2. W przypadku, gdy zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest ustanowienie na rzecz KOWR na pierwszym miejscu hipoteki na nieruchomości, warunkiem wypłaty pożyczki jest ujawnienie w dziale IV Księgi wieczystej wpisu ostrzeżenia o ustanowieniu hipoteki. Pożyczkobiorca jest zobowiązany do niezwłocznego poinformowania KOWR o dokonanym wpisie hipoteki.
3. Terminem uruchomienia pożyczki jest dzień wypłaty środków na rachunek bankowy pożyczkobiorcy wskazany w umowie pożyczki.

§ 11

Splata pożyczki

1. Pożyczka podlega spłacie na rachunek bankowy KOWR wskazany w umowie pożyczki:
  - 1) w terminach i kwotach określonych w harmonogramie spłat,
  - 2) przedterminowo w części lub całości,
  - 3) w przypadku wypowiedzenia umowy pożyczki – w terminie wskazanym przez KOWR.
2. W przypadku wcześniejszej częściowej spłaty pożyczki, KOWR zalicza wcześniejszą częściową spłatę pożyczki na poczet spłat kolejnych rat i dokonuje zmian w umowie poprzez aneksowanie jej oraz sporządza nowy harmonogram spłat, obniżając raty pożyczki i utrzymując termin spłaty pożyczki lub skraca okres spłaty udzielonej pożyczki pozostawiając bez zmian wysokość raty pożyczki. KOWR pisemnie ustala z pożyczkobiorcą sposób rozliczenia nadpłaconej kwoty.
3. Za dzień spłaty przyjmuje się dzień uznania rachunku bankowego KOWR.
4. Jeżeli termin wymagalności raty pożyczki wraz z oprocentowaniem przypada w sobotę lub dzień uznany ustawowo za wolny od pracy, przyjmuje się, że spłata raty pożyczki powinna nastąpić w kolejnym najbliższym dniu roboczym.
5. KOWR dokonuje rozliczenia pożyczki po zakończeniu jej spłaty, powiadamiając pożyczkobiorcę o terminie uregulowania niedopłaty lub zwrotu nadpłaty.
6. Po dokonaniu ostatecznego rozliczenia pożyczki, KOWR zwalnia zabezpieczenia spłaty pożyczki.
7. Za każdy dzień opóźnienia w spłacie pożyczki od raty naliczane są odsetki ustawowe za opóźnienie.

§ 12

Rozliczenie pożyczki

1. Wydatkowanie środków z pożyczki musi nastąpić w terminie 180 dni od dnia uruchomienia pożyczki, przy czym termin 180 dni określa datę, do której mogą być wystawiane dokumenty potwierdzające wydatkowanie środków.
2. Celem rozliczenia środków pożyczki pożyczkobiorca przedkłada do KOWR, w terminie 30 dni roboczych od upływu terminu, o którym mowa w ust. 1, zestawienie wydatków wraz z dokumentami księgowymi potwierdzającymi ich uregulowanie.

§ 13

Warunki wypowiedzenia umowy pożyczki

1. W przypadku stwierdzenia, że pożyczka została w całości lub części przyznana nienależnie lub w nadmiernej wysokości lub została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, pożyczkobiorca zobowiązany jest do zwrotu nienależnej części pożyczki lub nadmiernej jej wysokości lub wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia wypłaty pożyczki do dnia jej zwrotu.
2. W przypadku nieudokumentowania przez pożyczkobiorcę wykorzystania środków z udzielonej pożyczki na cele określone w umowie pożyczki, KOWR, po uprzednim bezskutecznym wezwaniu do udokumentowania wykorzystania środków z pożyczki na cele określone w umowie pożyczki, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, jest uprawniony do żądania zwrotu pożyczki w kwocie nieudokumentowanej wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia wypłaty pożyczki do dnia jej zwrotu.
3. KOWR ma prawo wypowiedzieć umowę pożyczki z 14-dniowym terminem wypowiedzenia od dnia doręczenia wezwania, w przypadku gdy:
  - 1) pożyczkobiorca nie ustanowi zaakceptowanych przez KOWR zabezpieczeń spłaty pożyczki,
  - 2) opóźnienie w spłacie raty pożyczki wyniesie minimum 3 miesiące,

- 3) pożyczkobiorca stanie się niewypłacalny niezależnie od okoliczności, które będą tego przyczyną,
  - 4) kondycja finansowa pożyczkobiorcy pogorszy się w niepodważalnej ocenie KOWR,
  - 5) pożyczkobiorca nie dotrzyma warunków umowy pożyczki lub nie wykona należycie któregośkolwiek obowiązku nałożonego na pożyczkobiorcę w umowie pożyczki,
  - 6) wyjdzie na jaw, że dokumenty, na podstawie których została udzielona pożyczka zawierają niezgodne ze stanem faktycznym lub nieprawdziwe dane,
  - 7) nastąpi obniżenie się realnej wartości złożonego zabezpieczenia w sposób zagrażający odzyskaniu wierzytelności,
  - 8) pożyczkobiorca nie dokona zwrotu kwoty, o której mowa w ust. 1,
  - 9) pożyczkobiorca nie podda się czynnościom kontrolnym, o których mowa w § 14 ust. 1,
  - 10) innych okoliczności przewidzianych w umowie pożyczki.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3, pożyczka podlega zwrotowi w wysokości pozostającej do spłaty na dzień stwierdzenia przesłanek do jej wypowiedzenia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz wszystkimi kosztami i opłatami.

§ 14

Kontrola

1. KOWR ma prawo przeprowadzania czynności kontrolnych w związku z udzieleniem, rozliczeniem i realizacją umowy pożyczki.
2. Czynności kontrolne polegać mogą, w szczególności na:
  - 1) żądaniu dokumentów i innych materiałów pozostających w posiadaniu kontrolowanego,
  - 2) wykonaniu dokumentacji fotograficznej,
  - 3) wejściu przez upoważnione osoby wskazane przez KOWR na teren gospodarstwa kontrolowanego, m.in. w celu ustalenia stanu zapasów, zakresu poniesionych szkód, wartości przyjętych zabezpieczeń.
3. Pożyczkobiorca zobowiązany jest do przechowywania dowodów świadczących o wydatkowaniu środków pożyczki na określone w umowie cele pożyczki co najmniej do momentu jej całkowitego rozliczenia przez KOWR.

§ 15

Tryb naboru wniosków

1. Nabór wniosków prowadzony jest w sposób ciągły, do czasu wykorzystania limitu środków finansowych przeznaczonych w planie finansowym Zasobu na ten cel w danym roku.
2. W pierwszej kolejności właściwy miejscowo Oddział Terenowy KOWR rozpatruje wnioski kompletne pod względem formalno-prawnym.
3. KOWR publikuje informację o wstrzymaniu naboru wniosków o udzielenie pożyczki lub ponownym jego uruchomieniu na stronie internetowej KOWR.

§ 16

Przetwarzanie danych osobowych

1. Administratorem, czyli podmiotem decydującym o celach i środkach przetwarzania danych osobowych pozyskanych w związku z realizacją zadań związanych z udzielaniem pożyczek ze środków finansowych uzyskanych z gospodarowania mieniem Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, jest Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, zwany dalej „KOWR”, z siedzibą w Warszawie (01-207) przy ul. Karolkowej 30.

2. W KOWR wyznaczono Inspektora Ochrony Danych Osobowych, z którym można się skontaktować w sprawach ochrony i przetwarzania swoich danych osobowych pod adresem e-mail: iodo@kowr.gov.pl lub pisemnie na adres siedziby KOWR wskazany w ust. 1.
3. KOWR przetwarza dane osobowe pozyskane w celach związanych z postępowaniem o udzielenie pożyczki, o której mowa w art. 24 ust. 11 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, w tym w celu pozyskania informacji gospodarczych i danych gospodarczych, w celu weryfikacji wiarygodności płatniczej na podstawie odrębnie udzielonego Administratorowi upoważnienia, a w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku - w celu zawarcia i rozliczenia umowy pożyczki, a także dochodzenia roszczeń oraz w celu realizacji obowiązku powadzenia ewidencji korespondencji i archiwizacji dokumentacji, zgodnie z ustawą z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Powyższe stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych w oparciu o przesłanki legalizujące przetwarzanie danych osobowych wymienione w art. 6 ust. 1 lit. b i c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

W przypadku wyrażenia przez współmałżonka zgody na zawarcie umowy pożyczki KOWR jako administrator przetwarzać będzie dane współmałżonka w celach związanych z jej udokumentowaniem zgodnie z art. 37 § 1 pkt 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

4. Pozyskane dane osobowe będą przetwarzane przez okres przewidziany przepisami prawa w tym zakresie, w tym przez okres przechowywania dokumentacji określony w przepisach powszechnych i uregulowaniach wewnętrznych KOWR w zakresie archiwizacji dokumentów. Okres przechowywania danych może zostać przedłużony o okres przedawnienia roszczeń, jeżeli przetwarzanie danych będzie niezbędne do dochodzenia roszczeń lub do obrony przed takimi roszczeniami przez administratora danych.
5. Pozyskane dane osobowe mogą być udostępniane innym podmiotom, jeżeli obowiązek taki będzie wynikać z przepisów prawa. Na etapie badania wiarygodności płatniczej, dane osobowe wnioskodawcy zostaną udostępnione BIG InfoMonitor z siedzibą w Warszawie, Biuru Informacji Kredytowej S.A. z siedzibą w Warszawie i Związkowi Banków Polskich, na zasadach określonych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. W przypadku, gdy w związku z zawarciem umowy pożyczki dojdzie do zaniechania lub nieterminowego regulowania należności, dane pożyczkobiorcy jako dłużnika mogą zostać przekazane BIG InfoMonitor z siedzibą w Warszawie, Biuru Informacji Kredytowej S.A. z siedzibą w Warszawie i Związkowi Banków, na zasadach określonych w art. 15 ww. ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. W przypadku udostępnienia danych BIG InfoMonitor z siedzibą w Warszawie, Biuru Informacji Kredytowej S.A. z siedzibą w Warszawie i Związkowi Banków Polskich, podmioty przetwarzające będą udostępnione dane jako odrębni administratorzy przetwarzający dane w imieniu własnym. Do danych osobowych przetwarzanych w ww. celach mogą też mieć dostęp podmioty przetwarzające dane w imieniu i na rzecz KOWR (podmioty przetwarzające) np. podmioty świadczące usługi informatyczne, usługi niszczenia dokumentów, jak również inni administratorzy danych osobowych, przetwarzający dane we własnym imieniu, np. podmioty prowadzące działalność pocztową lub kurierską.

6. Zgodnie z RODO, wszystkim osobom, których dane przetwarzane są w celach określonych w ust. 3, przysługuje:
- 1) prawo dostępu do swoich danych osobowych i otrzymania ich kopii,
  - 2) prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych osobowych,
  - 3) prawo do usunięcia danych osobowych w sytuacji, gdy przetwarzanie danych nie następuje w celu wywiązania się z obowiązku wynikającego z przepisu prawa lub w ramach sprawowania władzy publicznej,
  - 4) prawo do ograniczenia przetwarzania danych, przy czym przepisy odrębne mogą wyłączyć możliwość skorzystania z tego prawa.
- Zgodnie z RODO, każdej osobie, której dane są przetwarzane, przysługuje prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych na niezgodne z prawem przetwarzanie danych osobowych.
7. Podanie przez wnioskodawcę i jego współmałżonka danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia Wniosku o udzielenie pożyczki, a w przypadku jego pozytywnego rozpatrzenia - do zawarcia i rozliczenia umowy pożyczki.
8. W oparciu o dane osobowe osób, których dane przetwarzane są w celach określonych w ust. 3, KOWR nie będzie podejmował wobec tych osób zautomatyzowanych decyzji, w tym decyzji będących wynikiem profilowania. KOWR nie przewiduje przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego (tj. państwa, które nie należy do Europejskiego Obszaru Gospodarczego obejmującego Unię Europejską, Norwegię, Liechtenstein i Islandię) ani do organizacji międzynarodowych.

ZAŁĄCZNIKI:

- Załącznik nr 1 - Wniosek o udzielenie pożyczki
- Załącznik nr 2 - Informacja o wnioskodawcy
- Załącznik nr 3 - Oświadczenie o wielkości otrzymanej pomocy *de minimis* i/lub pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie
- Załącznik nr 4 - Oświadczenie nieotrzymania pomocy *de minimis* i/lub pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie
- Załącznik nr 5 - Formularz informacji przedstawianych przez wnioskodawcę
- Załącznik nr 6 - Upoważnienie do zbadania wiarygodności płatniczej i oceny ryzyka kredytowego
- Załącznik nr 7 - Proponowane zabezpieczenia spłaty pożyczki
- Załącznik nr 8 - Wzór umowy pożyczki